

1.Анализа стања безбедности у школи

Анализа стања безбедности у школи урађена је како бисмо добили смернице за унапређење Програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за нову школску 2021/2022. годину и побољшали свој рад на превенцији и интервенцији у ситуацијама насиља. Анализа је урађена на основу:

- Извештај о реализацији плана рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програма превенције насиља за школску 2020/2021. годину;
- Анкете за ученике која је рађена током школске 2020/2021. године ;
- Анкете за ученике на почетку школске 2021/2022. године;
- Сарадње са ПС Параћин, Домом здравља и Центром за социјални рад.

1.1.Извештај о реализацији плана рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програма превенције насиља за школску 2020/2021.годину;

Извештај о реализацији плана рада Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програма превенције насиља односи се на период школске 2020/2021. године. У овом периоду Тим је одржао шест састанака на којима је разматрао програм рада Тима, анализирао случајеве насиља и стање безбедности ученика у школи, утврђивао нивое насиља припремио програм превентивних и интервентних активности, припремио предлог образаца и начина за пријаву случајева насиља, утврдио начин вођења евиденције, реализовао стручно усавршавање и информисање запослених из области заштите од насиља и дискриминације, припремио анкету за ученике трећег, четвртог, петог и шестог разреда, припремио нови Програм заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. У ситуацијама другог и трећег нивоа насиља у сарадњи са одељењским старешинама припреман је оперативни план заштите као и образац за евидентирање ДКХР.

У оквиру програма превенције реализоване су активности:

-У септембру је урађена анализа стања безбедности у школи и на основу ње сачињен Програм превентивних активности.

-У октобру је Наставничко веће упознато са новим Правилником о протоколу заштите од насиља. Ученици су упознати са врстама насиља и заштитом од насиља на часовима одељењског старешине, као и кроз рад Ученичког парламента и Вршњачког тима. Родитељи су са Правилником упознати на родитељским састанцима. У октобру су сва одељења обележила Дечију недељу разноврсним активностима. Због пандемије изазване корона вирусом није било спортских такмичења. У сарадњи са Црвеним крстом реализоване су активности промовисања здравих стилова живота, заштите здравља, заштите од дигиталног насиља.

-У фебруару је обележен Дан розих мајица низом активности свих ученика у школи и излагањем педагога о Трговини људима на Наставничком већу.

Дежурства у школи су била појачана током целе године.

-У току фебруара и марта реализоване су радионице са ученицима и анализа најчешћег вида насиља. О резултатима анализе обавештено је Наставничко веће. Сарадња са ПС Параћин постоји током целе године. Школа је сарађивала са Центром за социјални рад у вези са ученицима који нередовно похађају наставу и у вези са спровођењем плана заштите за два ученика. Програм превентивних активности је у потпуности реализован уз уважавање мера превенције од COVID-а.

Евидентирано је 10 случајева насиља.

Од тога је седам случајева првог нивоа насиља које су одељењске старешине решавале са родитељима и по потреби стручном службом. Три случаја су насиље другог нивоа. Седам случајева је у области физичког насиља, један случај- дигитално насиље, а два случаја су у области психичког и социјалног насиља. Девет случајева насиља пријавиле су одељењске старешине, а један случај родитељ. Насиље се најчешће дешавало у школском дворишту- пет случајева, два у учионици, један на ходнику, један у школском аутобусу и један дигитално насиље- ван школе. Према процени Тима за заштиту ризична места су: улаз у школско двориште из улице „Цара Душана“, школски аутобус и дечије играчке у школском дворишту. У вези са једним случајем укључен је Центар за социјални рад, а једном ПС Параћин. У вези са једним случајем имали смо подршку МПНТР- групе за подршку као и ШУ Јагодина. За три случаја насиља урађен је оперативни план заштите и појачаног васпитног рада. О сваком случају насиља обавештавани су родитељи ученика који су починили насиље као и родитељи осталих учесника.

1.2. Резултати анкетирања ученика током школске 2020/2021. године

Анкета о насиљу- одговори ученика четвртог разреда и Вршњачког тима (ученици старијих разреда)

ФИЗИЧКО НАСИЉЕ	Бр. ученика који сматра да постоји облик насиља	ПСИХИЧКО НАСИЉЕ	Бр. ученика који сматра да постоји облик насиља	СОЦИЈАЛНО НАСИЉЕ	Бр. ученика који сматра да постоји облик насиља	СЕКСУАЛНО НАСИЉЕ	Бр. ученика који сматра да постоји облик насиља
Ударање чврга	5	Омаловажавање	16	Добацивање	14	Добацивање са с. поруком	1
Гурање	31	Оговарање	34	Подсмевање	26	Псовање	7
Штипање	3	Вређање	32	Искључивање из заједничких активности	16	Ласцивни коментари	0
Гребање	1	Ругање	24	Ширење гласина	13	Ширење прича	2
Гађање	18	Називање погрдним именима	27	Фаворизовање на основу различитости	11	Етикетирање	2
Чупање	10	Псовање	31	Укупно:	80	С.недвосм. гест.	1
Уједање	0	Етикетирање	11	ДИГИТАЛНО НАСИЉЕ	/	Укупно:	13
Саплитање	17	Имитирање	11	Узнемиравајуће позивање	11	/	/
Шутирање	17	„Прозивање“	25	Слање узнемирава. пор.	7	/	/
Прљање	6	Укупно:	211	Укупно:	18	/	/
Уништавање ствари	17	/	/	/	/	/	/
Укупно:	125	/	/	/	/	/	/

Највише заступљени облици насиља- анкета:

1. Оговарање (психичко насиље) 34
2. Вређање (психичко насиље) 32
3. Гурање (физичко насиље) 31
4. Псовање (психичко насиље) 31
5. Називање погрдним именима (психичко насиље) 27
6. Подсмевање (социјално насиље) 26
7. „Прозивање“ 25

Анкета о насиљу – одговори ученика трећег разреда

	Питања	ДА	НЕ
1.	Насилништво је само задиркивање?	10,25%	89,74%
2.	Неки људи заслужују да их неко малтретира?	5,13%	94,87%
3.	Само дечаци могу бити насилници?	0%	100%
4.	Они који се жале на насилнике су мамине мазе?	15,38%	84,61
5.	Насилништво је саставни део одрастања?	10,25%	89,74%
6.	Насилници ће одустати ако их будемо игнорисали?	61,53%	38,46%
7.	Насилници не поштују себе. То може бити разлог што малтретирају друге људе?	61,53%	33,33%
8.	Дете које се пожали старијима да га неко малтретира је тужибаба?	3,9%	97,43%
9.	Са насилницима се треба тући или им узвратити истом мером?	15,38	84,61%
10.	Људи које неко малтретира могу да се осећају повређено, али то брзо преболе?	38,46%	61,53%
11.	Да ли постоји насиље у нашој школи?	69,23%	30,76%
12.	Да ли постоји насиље у нашој учионици?	28,20%	71,79%

1.3. Упитник за ученике на почетку школске 2021/2022. године

Упитник за ученике на почетку школске 2020/2021. године радило је 164 ученика. Google упитник је био постављен на сајту школе и фејсбук страници школе, а позвани су ученици трећег до осмог разреда да учествују у попуњавању.

1. На прво питање: „Колико волиш да идеш у школу?“ одговори су:

60,4% од укупног броја анкетираних одговорило је – *углавном волим да идем у школу*;

26,8%- *веома волим да идем у школу*;

7,3%-*углавном не волим да идем у школу*;

5,5%- *уопште не волим да идем у школу*.

2. питање: „Колико се ученици у твом одељењу међусобно слажу?“

59,1% ученика одговорило је- *углавном смо сложни*;

19,5%- *веома смо сложни*;

12,2%- *нисмо сложни, али се не свађамо*;

9,1%- подељени смо у мање групе које се међусобно свађају.

3.питање: Покушај да се сетиш да ли си током читавог досадашњег школовања (од првог разреда до данас) бар некада био изложен насилном понашању вршњака?

- Ниједном – 59,8%

-Јесам једном или двапут- 27,4%

-Јесам више пута- 10,4%

-То ми се често дешавало- 2,4%

4. питање: „Јеси ли у последњих 12 месеци био у некој од следећих ситуација?“

- Други ученици су ме називали погрдним именима, исмевали су ме или вређали- 17,1%

- Ударали су ме, тукли, шутирали, гурали, гађали, затварали или закључавали у просторију и слично- 2,4%

- Причали су неистине о мени и покушавали да одврате остале ученике од мене- 14%

- Отимали су ми новац и личне ствари, уништавали су моје ствари-3,7%

- Претили су ми и застрашивали су ме- 0,6%

- Додиривали су ме на начин који ми је био непријатан-3,7%

-Нисам био у таквој ситуацији- 58,5%

5.питање: „Како ти обично реагујеш на насилно понашање вршњака према теби?

33,5% тражило је заштиту од старијих;

45,1% није обраћало пажњу на то;

11,6% узвраћало нападачу истом мером;

3,7% бранило се из све снаге;

4,3% тражило је заштиту од вршњака;

1,8% трудило се да истрпи напад и понижење.

6.питање: „На којим местима у школи се догађа насиље према твојим сазнањима (може се догодити да се на неким местима подједнако често догађају)? Означи учесталост на скали од један —никада се не дешава, до 10 — веома често се дешава“

Питање/скала	%									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
у школском дворишту за време одмора	24,4	12,2	9,1	9,8	12,8	6,7	7,9	4,3	1,8	11
у школском дворишту пре и после школе	36	9,8	12,8	7,3	9,8	4,9	4,3	6,7	3,7	4,9
у ходницима или на степеништу	49,4	15,2	12,2	7,3	3,7	3,7	3	1,2	1,2	3
у учионици (док је наставник био присутан)	77,4	8,5	5,5	1,2	1,8	0,6	1,2	0	0,6	3
у учионици док је наставник био одсутан	45,1	9,8	6,7	6,7	8,5	2,4	6,1	4,9	3,7	6,1
у WC-у	59,1	11,6	6,7	6,7	2,4	1,8	1,8	1,8	1,8	6,1

у спортској сали или свлачионици	61,6	11,6	5,5	4,9	2,4	4,3	3	1,2	0	5,5
на путу до школе и из школе	59,1	9,8	5,5	4,3	4,9	3,7	3	0,6	1,2	7,9

7.питање: „Ако се догодила туча у школском дворишту, како најчешће реагују твоји другови који су присутни?“

37,2% ученика- *позивају неког одраслог да заустави тучу;*

24,4%- покушава да раздвоји учеснике у сукобу;

25,6%- одлази са места догађаја;

12,8%- навија за једну страну.

8.питање: „Колико је међу вама вршњацима присутно дигитално насиље (намерно вређање, понижење, наношење патње и бола преко друштвених мрежа)?“

41,5% ученика тврди да дигитално насиље не постоји у нашој школи;

51,8% ученика – да се ретко догађа;

4,3% да се често догађа;

2,4% -да је свако доживео бар једном дигитално насиље.

9.питање: „Има ли у твојој школи ученика којих се плашиш јер мислиш да би могли да те малтретирају?“

82,9% - тврди да нема таквих ученика;

17,1%- тврди да има више таквих ученика.

10.питање: „Доноси ли у школу неко из твоје школе нож, оружје, ланце и сличне опасне предмете који се могу користити у тучи?“

89,6% ученика тврди да није приметило тако нешто;

9,8% ученика тврди да се десило једном;

0,6% ученика- да се дешавало више пута;

11.питање: „Како је, према твом мишљењу, могуће смањити насиље у школи? Овде напиши шта би деца и одрасли требало да ураде по том питању.“

Ради прегледности одговоре смо разврстали у неколико категорија

Кућно васпи-т ање	Шко-лс ки полица-јац	Обе-зб еђе-ње и камере	Кажња-в ање	Разго-в ор у школи	Избе-г ава-ње наси-ља	Дежу-рс тво	Пријавити свако насиље школи	Друже-њ а, секције
16	5	5	8	15	1	15	12	1

1.4.Сарадња са другим установама

Сарадња са полицијом, здравственом и социјалном службом одвија се у складу са протоколом. Полиција редовно обилази школски простор. Школа је иницирала сарадњу са ПС Параћин најчешће у случајевима када трећа лица ометају извођење наставе физичког васпитања у школском дворишту.

2.Смернице за даљи рад

На основу приказаних анкета са ученицима и извештаја о случајевима насиља на крају школске године можемо извести неке закључке:

- Насиље није изражено у великој мери, али постоји и потребно је више говорити о њему како би и ученици и запослени лакше препознали облике насиља и процедуре и начине реаговања;
- У организацији дежурства потребно је посебну пажњу посветити деловима школског простора који су ризични;
- Развијати сарадњу, разумевање, осетљивост за туђе проблеме и хуманост унутар одељења и на нивоу школе различитим превентивним активностима;
- Потребно је са ученицима разговарати о дечијим правима и обавезама, начином пријављивања и реаговања у ситуацијама насиља;
- Упознати ученике, наставнике и родитеље са анализом стања безбедности у школи како би сви лакше препознали насиље и научили процедуре и разлоге укључивања других служби у решавање проблема;
- Постављањем правила понашања у учионици, информисањем ученика и родитеља о нивоима и видовима насиља и начина пријављивања повећати дисциплину у одељењу и школи.

Припремио:

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у сарадњи са представницима ПС Параћин и Дома здравља Параћин.

